

Raster förlag heter ett litet förlag som specialiserat sig på böcker om konst, design, arkitektur m.m. Ända från starten 1986 har förlaget utmärkt sig genom åren för god grafisk form och hög kvalitet i sin utgivning.

Under redaktörskap av galleristen Mariann Ahnlund och med förtexter av Ulf Linde, Elisabeth Rynell och Torbjörn Säfve, ger förlaget nu ut en edition med dikt och bild av Margareta Renberg. I boken, som kort och gott heter *Margareta Renberg*, har poesi och måleri kombinerats. Det är svårt att hitta någon bärande tanke i urvalet med den rätt så blandade kompotten av både tankar om konsten och korta reflektioner om tillvaron. Utgåvan är väl typograferad och formgiven av Lars E Pettersson. Man kan dock ha invändningar mot inbindning och omslag med en inlimmad bucklig färgbild, det känns väl så mycket femtiotalsetro.

Renberg, som växte upp på Skurholmen i Luleå, har gjort sig känd både som poet och bildkonstnär. Hennes första diktsamling *En tatuerad dams memoarer* utgiven 1974 tog Sveriges samlade kritikerkår till sitt hjärta och förväntningarna var stora på mer av den varan. Men Renberg är inte alltid den som gör vad som förväntas av henne. Det fick jag erfa som redaktör för tidskriften *Hjärnstorm* då vi i början av åttiotalet försökte genomföra en intervju med henne. Det blev en tillställning helt och hållet på hennes villkor med publicering enbart av några dikter illustrerade med tre grafiska blad. Trots idoga försök och utfästelser blev det ingenting av intervjun, men vi var glada i alla fall för dikterna var nyskrivna.

Torbjörn Säfve beskriver henne i förordet i en anekdot från skoltiden som "en varelse som var sig själv" och med erfarenheterna från våra intervju försök så är det lätt att skriva under på den definitionen. Sedan debuten på sjuttioalet har Renberg med integritet och egensinne skrivit och målat sina konstnärliga utsagor. Bildspråket är surrealismens, ibland kryddat med bildmässigt allmångods som exempelvis det evigt schackrutiga golvet mot den tomma horisonten. De deformerade gestalterna, lådformerna och de märkliga hudfärgade vegetationsformer som utför besynnerliga övningar i bildrummet är dock Renbergska. Ofta bullar hon upp till fika med sockerbitar, tillbringare och anisbröd. Anisbrödet, denna kokosfettkokta kolesterolbomb som i början av förra seklet drygade ut den norrbottniska målarpionjären Kristina Forsténs magra kassa, har hos Renberg blivit en symbol för något från barndomen förlorat. Själv uttrycker hon det så här; "Man måste söka efter något som är laddat även om det skulle råka vara laddat med frånvaro." Längre ner i samma text ger hon oss insiktsfullt rådet: "När tanken svindlar finns bara en sak att göra. Gör så gott du kan". Enbart den meningen rymmer i all sin enkelhet en hel världsbild.

Ulf Linde beskriver i sitt förord Renberg som "en Alice i underlandet ... vart hon än går går hon under jorden, vilket väl kan vara förklaringen till att så få har hittat henne."

Med tanke på detta känns den här utgåvan mycket väl motiverad.

Bertil Sundstedt